

STATUT ZWIĄZKU MIAST POLSKICH

przyjęty 19 stycznia 1991 roku
przez Kongres Restytucyjny w Poznaniu

ze zmianami wprowadzonymi

przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Ogólne w Warszawie 18 kwietnia 1991 roku

przez Zgromadzenie Ogólne w Golubiu-Dobrzyniu 17 stycznia 1992 roku

przez Zgromadzenie Ogólne w Baranowie Sandomierskim 5 lutego 1993 roku

przez Zgromadzenie Ogólne w Pile 11 października 1996 roku

przez Zgromadzenie Ogólne w Lublinie 21 października 1999 roku

przez Zgromadzenie Ogólne w Łodzi 25 marca 2004 roku

przez Zgromadzenie Ogólne w Poznaniu 8 marca 2007 roku

przez Zgromadzenie Ogólne w Poznaniu 3 marca 2011 roku

przez Zgromadzenie Ogólne w Poznaniu 5 marca 2015 roku i

przez Zgromadzenie Ogólne w Dąbrowie Górniczej 3 marca 2016 roku

I. ZADANIA ZWIĄZKU

§ 1.

1. Związek Miast Polskich, zwany dalej Związkiem, jest stowarzyszeniem miast, mającym na celu wspieranie idei samorządu terytorialnego oraz dążenie do gospodarczego i społeczno-kulturalnego rozwoju miast polskich poprzez:

- 1) reprezentowanie miast we wszystkich wspólnych sprawach na forum ogólnopolskim i międzynarodowym,
  - 2) inicjowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych, dotyczących samorządów terytorialnych,
  - 3) propagowanie i organizowanie wymiany doświadczeń w zakresie wykonywanych przez miasta zadań publicznych, z wykorzystaniem doświadczeń samorządów polskich i zagranicznych;
  - 4) inspirowanie i podejmowanie wspólnych inicjatyw gospodarczych oraz projektów, mających wpływ na rozwój i bogacenie się miast polskich,
  - 5) inspirowanie i podejmowanie wspólnych inicjatyw służących społeczno-kulturalnemu rozwojowi miast, nawiązywaniu przez nie korzystnych kontaktów zagranicznych i współpracy międzynarodowej, oraz wymiany naukowej i kulturalnej,
  - 6) prowadzenie pracy programowej, informacyjnej, konsultacyjnej i szkoleniowej, mającej na celu wspólne rozwiązywanie problemów w zakresie poszczególnych dziedzin działalności samorządu miejskiego,
  - 7) prowadzenie działalności wydawniczej, szkoleniowej i promocyjnej, dotyczącej problematyki Związku i jego członków.
  - 8) promocję wdrażania wysokich standardów merytorycznych i etycznych w zarządzaniu sprawami publicznymi,
  - 9) propagowanie współpracy samorządu z mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorcami i sektorem nauki,
  - 10) reprezentowanie wspólnych interesów miast jako pracodawców.
2. Związek wykonuje swoje zadania przy pomocy Biura Związku.

§ 2.

W zakresie celów wymienionych w § 1 Związek reprezentuje interesy zbiorowe miast zrzeszonych wobec organów władzy publicznej i podejmuje się obrony tych interesów. Związek może bronić interesów innych miast na ich wniosek.

II. OSOBOWOŚĆ PRAWNA

§ 3.

Związek Miast Polskich jest stowarzyszeniem gmin w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.

§ 4.

Związek wykonuje swoje zadania w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność.

§ 5.

1. Oświadczenia woli oraz wszelkie dokumenty, na mocy których Związek zaciąga

zobowiązania materialne wobec osób trzecich, muszą zawierać podpisy prezesa (lub jego zastępcy) i członka Zarządu.

2. Zarząd może udzielić dyrektorowi Biura lub jego zastępcom pełnomocnictwa do składania oświadczeń woli jednoosobowo.

3. (uchylony)

4. Jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata głównego księgowego lub osoby przez niego upoważnionej.

5. Zarząd Związku może określić w pełnomocnictwie, o którym mowa w § 5 ust. 2, wysokość kwoty, od której wymagana jest kontrasygnata, o której mowa w ust. 4.

§ 6.

Siedzibą Związku jest Poznań. Terenem działania Związku jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 7.

Związek posługuje się okrągłą pieczęcią, zawierającą pośrodku herby miast: Gniezna, Krakowa, Warszawy i Poznania, z napisem w otoku: "Związek Miast Polskich".

III. CZŁONKOSTWO ZWIĄZKU

§ 8.

1. Członkami Związku mogą być miasta polskie.

2. Członków Związku przyjmuje Zarząd. Warunkiem członkostwa jest podjęcie przez radę miejską uchwały o przystąpieniu miasta do Związku.

§ 9.

Członkowie Związku zobowiązani są do płacenia składek na rzecz Związku i popierania jego działalności.

§ 10.

Członkowie Związku mają prawo korzystać z usług Związku, jego urzędzeń i przedsiębiorstw, brać udział w pracach organów Związku, w wyborach do tych organów oraz delegować swoich przedstawicieli do prac w komisjach Związku.

§ 11.

1. Utrata członkostwa Związku następuje poprzez:

1) wystąpienie ze Związku na mocy uchwały rady miejskiej,

2) likwidację miasta,

3) pozbawienie członkostwa w Związku na mocy uchwały Zarządu Związku w przypadku zalegania z opłatą składek członkowskich przez co najmniej rok; przysługuje przy tym prawo odwołania się do Zgromadzenia Ogólnego Związku.

2. W przypadku wystąpienia ze Związku lub likwidacji miasta utrata członkostwa następuje automatycznie; fakt ten potwierdza uchwała Zarządu Związku o charakterze deklaracyjnym.

IV. FUNDUSZE ZWIĄZKU

§ 12.

Fundusze Związku tworzy się:

1) ze składek członkowskich,

2) z opłat pobieranych od członków Związku za jego czynności dokonywane w interesie i na zlecenie danego członka Związku, stanowiących zwrot wyłożonych kosztów,

3) (uchylony)

4) z dotacji (grantów),

- 5) z darowizn i zapisów na rzecz Związku,
- 6) z pożyczek oraz emisji obligacji.

§ 13.

Związek prowadzi gospodarkę finansową na podstawie rocznych budżetów (planów finansowych), dostosowanych pod względem okresu czasu do budżetów miast.

§ 14.

1. Składki członkowskie ustala się w wysokości proporcjonalnej do liczby mieszkańców miasta - członka Związku, według danych GUS, na koniec czerwca poprzedniego roku. Wysokość składek członkowskich i termin ich płatności, proponowane przez Zarząd, uchwała Zgromadzenie Ogólne.

2. W przypadku nieopublikowania przez GUS danych, o których mowa w ust.1, składka obliczana jest na podstawie ostatnich opublikowanych danych.

V. ORGANY ZWIĄZKU

§ 15.

Organami Związku są: Zgromadzenie Ogólne, Zarząd i Komisja Rewizyjna.

§ 16.

Zgromadzenie Ogólne jest organem stanowiącym i kontrolnym Związku.

§ 17.

1. W Zgromadzeniu Ogólnym w głosowaniu w sprawach dotyczących wyboru władz i uchwalania budżetu każde miasto dysponuje liczbą głosów zależną od liczby mieszkańców według następującej zasady:

1) miasta o liczbie mieszkańców powyżej 1.000 tys.	- 4 głosy,
2) miasta o liczbie mieszkańców od 500 do 1.000 tys.	- 3 głosy,
3) miasta o liczbie mieszkańców od 100 do 500 tys.	- 2 głosy,
4) miasta o liczbie mieszkańców poniżej 100 tys.	- 1 głos.

2. We wszystkich pozostałych sprawach każdemu miastu przysługuje 1 głos.

3. W skład Zgromadzenia Ogólnego wchodzi osoby delegowane odpowiednimi uchwałami przez rady miast, które przystąpiły do Związku.

4. Delegat miasta do Zgromadzenia Ogólnego Związku może w przypadku zaistnienia okoliczności uniemożliwiających mu udział w obradach jednorazowo delegować swego zastępcę. Uczestniczy on w Zgromadzeniu bez biernego prawa wyborczego.

5. Miasta należące do Związku mają prawo delegowania do Zgromadzenia Ogólnego po jednym przedstawicielu. W Zgromadzeniu Ogólnym mogą na swój koszt uczestniczyć także obserwatorzy z poszczególnych miast.

§ 18.

Zgromadzenie Ogólne jest najwyższą władzą Związku. Do wyłącznych kompetencji Zgromadzenia Ogólnego należy:

- 1) kształtowanie działalności programowej Związku,
- 2) uchwalanie Statutu Związku, regulaminu obrad Zgromadzenia Ogólnego, ordynacji wyborczej i dokonywanie w nich zmian,
- 3) wybór i odwoływanie prezesa Związku, Zarządu lub poszczególnych jego członków oraz Komisji Rewizyjnej,
- 4) uchwalanie budżetu Związku,

- 5) uchwalanie wysokości i terminów płatności składek członkowskich i opłat od członków,
- 6) przyjmowanie sprawozdań Prezesa z działalności Zarządu i rocznego bilansu finansowego, zaopiniowanego przez Komisję Rewizyjną,
- 7) ustalanie wysokości diet za udział w posiedzeniach i zasad zwrotu kosztów podróży dla członków Zarządu i komisji,
- 8) nabywanie i zbywanie nieruchomości, zaciąganie pożyczek oraz emitowanie obligacji; kompetencje te - do wysokości określonej przez Zgromadzenie - mogą być przekazane Zarządowi,
- 9) podejmowanie uchwał dotyczących tworzenia i przystępowania do podmiotów gospodarczych,
- 10) rozpatrywanie odwołań w sprawie pozbawienia członkostwa w Związku,
- 11) likwidacja Związku.

§ 19.

1. Posiedzenie zwyczajne Zgromadzenia Ogólnego zwołuje prezes Związku co najmniej raz do roku. Termin, miejsce i propozycje porządku obrad ustala Zarząd.
2. Posiedzenie Zgromadzenia Ogólnego otwiera prezes Związku, po czym następuje wybór prezydium Zgromadzenia.

§ 20.

Nadzwyczajne posiedzenie Zgromadzenia Ogólnego zwołuje prezes Związku na wniosek co najmniej 1/10 członków Związku, zawierający proponowany porządek obrad.

§ 21.

1. Zaproszenia na posiedzenie Zgromadzenia Ogólnego dostarczane są najpóźniej na 2 miesiące przed posiedzeniem zwyczajnym i 1 miesiąc przed posiedzeniem nadzwyczajnym. Do zaproszenia powinny być dołączone: proponowany porządek obrad i materiały dotyczące tego porządku. O miejscu, terminie i porządku obrad Zgromadzenia należy jednocześnie opublikować ogłoszenie w dzienniku ustalonym przez Zarząd.
2. Na wniosek co najmniej 15 członków Związku, zgłoszony przynajmniej na 1 miesiąc przed terminem Zgromadzenia, Zarząd uzupełnia porządek obrad i dodatkowo powiadamia o tym członków.
3. Na uzasadniony wniosek miasta - członka Związku, zgłoszony przynajmniej przed terminem Zgromadzenia, Zarząd Związku może uzupełnić porządek obrad Zgromadzenia; o uzupełnieniu tym Zarząd powiadamia dodatkowo wszystkich członków Związku.
4. Wnioski o uzupełnienie porządku obrad Zgromadzenia, zgłoszone w późniejszym terminie, jak również podczas obrad Zgromadzenia Ogólnego, wymagają pisemnego poparcia przynajmniej 10 % obecnych na Zgromadzeniu delegatów.

§ 22.

1. Zgromadzenie Ogólne zwołane prawidłowo jest ważne w przypadku udziału w nim przedstawicieli przynajmniej połowy miast należących do Związku.
2. Dla uchwalenia likwidacji Związku wymagana jest obecność przedstawicieli co najmniej 2/3 liczby członków Związku.
3. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów, z wyjątkiem:
  - 1) zmiany Statutu Związku, do czego wymagana jest bezwzględna większość głosów,
  - 2) likwidacji Związku, do której wymagana jest większość 2/3 głosów, z zachowaniem warunku z ustępu 2,
  - 3) (uchylony)
  - 4) wyboru i odwołania Prezesa Związku oraz członków Zarządu, który to wybór nastę-

puje bezwzględną większością ważnie oddanych głosów; wniosek o odwołanie przed upływem kadencji winien być złożony na piśmie, w trybie przewidzianym w § 21 ust. 4.

§ 23.

Zarząd Związku składa się z 9 do 25 członków wybieranych przez Zgromadzenie Ogólne w bezpośrednich i tajnych wyborach na okres czteroletniej kadencji spośród członków Zgromadzenia. Kadencję Zarządu kończy sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i złożony przez nią wniosek o udzielenie ustępującemu Zarządowi absolutorium. Absolutoryjno-wyborcze posiedzenie Zgromadzenia Ogólnego powinno się odbyć w ciągu 3 miesięcy po rozpoczęciu nowej kadencji organów miast.

§ 24.

1. Zarządowi przewodniczy prezes Związku, wybierany przez Zgromadzenie Ogólne.
2. Stałych zastępców prezesa w liczbie 1 do 3 oraz sekretarza i skarbnika wybiera Zarząd spośród swoich członków.
3. Zakres czynności dla zastępców prezesa, skarbnika i sekretarza określa Zarząd na wniosek prezesa.

§ 25.

Po zakończeniu kadencji organów miast Zarząd działa do czasu ukonstytuowania się nowego Zarządu.

§ 26.

1. Utrata mandatu członka Zarządu następuje na skutek:
  - 1) zrzeczenia się mandatu,
  - 2) utraty mandatu członka Zgromadzenia Ogólnego w trakcie kadencji.
2. Utrata mandatu członka Zarządu powoduje zwolnienie z czynności i funkcji, które pełnił on w związku z członkostwem w Zarządzie.
3. Udział osób delegowanych przez Zarząd spoza swego składu do reprezentowania Związku kończy się:
  - 1) na podstawie odpowiedniej uchwały Zarządu,
  - 2) z powodu zrzeczenia się funkcji przez osobę delegowaną,
  - 3) na skutek utraty mandatu w organie miasta lub rozwiązania stosunku pracy z miastem, stanowiącego podstawę delegowania.

§ 27.

W przypadku zmniejszenia się liczby członków Zarządu Zgromadzenie Ogólne dokonuje na najbliższym posiedzeniu wyborów uzupełniających. Gdy jednak liczba członków Zarządu zmniejszy się o ponad 50 % składu, powinno być zwołane posiedzenie nadzwyczajne Zgromadzenia Ogólnego dla dokonania wyborów uzupełniających.

§ 28.

Członkowie Zarządu i komisji przez Zarząd powoływanych pełnią swe funkcje honorowo. Pobierają oni jedynie diety za udział w posiedzeniach w wysokości ustalonej przez Zgromadzenie Ogólne oraz zwrot kosztów podróży.

§ 29.

Do kompetencji Zarządu należy:

- 1) wykonanie uchwał Zgromadzenia Ogólnego,
- 2) przygotowywanie projektów uchwał na posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego,
- 3) przyjmowanie członków Związku,
- 4) ustalanie terminu, miejsca i porządku obrad Zgromadzenia Ogólnego,

- 5) opracowanie regulaminu obrad Zgromadzenia i ordynacji wyborczej,
- 6) powoływanie komisji i uchwalanie regulaminów ich pracy, przy czym przewodniczącym komisji wybierają komisje,
- 7) delegowanie przedstawicieli Związku do innych organizacji i instytucji oraz zawieranie umów i porozumień o współpracy,
- 8) mianowanie i odwoływanie dyrektora Biura Związku,
- 9) uchwalanie regulaminów pracy Biura Związku,
- 10) nabywanie i zbywanie nieruchomości, przyjmowanie darowizn i zapisów, zaciąganie pożyczek, emitowanie obligacji - do wartości i w przypadku określonym przez Zgromadzenie Ogólne,
- 11) prowadzenie gospodarki finansowej Związku,
- 12) realizacja zadań nie zastrzeżonych do wyłącznej kompetencji innych organów Związku.

§ 30.

Posiedzenia Zarządu odbywają się co najmniej 6 razy w roku. Zwoływane są przez prezesa Związku. Na żądanie 4 członków Zarządu, zawierające wskazanie porządku obrad, prezes zobowiązany jest zwołać posiedzenie Zarządu w ciągu miesiąca od daty otrzymania żądania. O terminach posiedzeń Zarządu Prezes informuje Komisję Rewizyjną.

§ 31.

1. Posiedzenia Zarządu są ważne przy obecności ponad połowy składu Zarządu, w tym prezesa lub jego zastępcy. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów.

2. W posiedzeniu Zarządu mogą uczestniczyć osoby upoważnione jednorazowo do zastępowania członków Zarządu, którzy z ważnych powodów nie mogą brać w nim udziału. Osoby zastępujące członków Zarządu na jego posiedzeniu nie mogą brać udziału w głosowaniach w sprawach określonych w § 29 pkt 3, 7, 8, 9 i 10 Statutu.

§ 32.

Zaproszenia na posiedzenia Zarządu powinny być dostarczone na dwa tygodnie przed terminem posiedzenia, z dołączonymi materiałami dotyczącymi porządku obrad.

§ 33.

Prezes Związku reprezentuje Związek na zewnątrz.

§ 34.

Prezes kieruje pracą Zarządu, zwołuje jego posiedzenia oraz zwołuje i otwiera posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego.

§ 35.

Prezes nadzoruje działalność dyrektora Biura Związku.

§ 36.

Dyrektor Biura Związku jest pracodawcą w rozumieniu kodeksu pracy, w odniesieniu do pracowników Biura Związku.

§ 37.

Na wniosek komisji dyrektor Biura lub upoważniony przez niego pracownik Biura wchodzi w jej skład bez prawa głosu, w charakterze sekretarza zobowiązanego do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania.

§ 38.

1. Zgromadzenie Ogólne wybiera na okres kadencji Komisję Rewizyjną w składzie 5 osób.
2. Komisja Rewizyjna wybiera ze swego grona przewodniczącego Komisji.
3. Odwołanie Komisji Rewizyjnej lub jej członka przez Zgromadzenie Ogólne przed upływem kadencji następuje w głosowaniu tajnym, bezwzględną większością głosów.
4. Do kompetencji Komisji Rewizyjnej należy:
  - 1) kontrola zgodności działań organów Związku ze Statutem Związku i uchwałami Zgromadzenia Ogólnego,
  - 2) kontrola prowadzenia przez Zarząd gospodarki finansowej Związku.
5. Do członków Komisji Rewizyjnej stosuje się odpowiednio przepisy § 28 niniejszego Statutu.

VI. LIKWIDACJA ZWIĄZKU

§ 39.

1. W przypadku uchwalenia przez Zgromadzenie Ogólne likwidacji Związku, Zgromadzenie dokonuje wyboru Komisji Likwidacyjnej.
2. Majątek Związku ulega przy likwidacji podziałowi pomiędzy członków, w stosunku proporcjonalnym do składek członkowskich, wniesionych do Związku w ciągu całego okresu uczestnictwa w Związku.
3. W razie likwidacji Związku bez możliwości posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego w wymaganym składzie, wyboru członków Komisji Likwidacyjnej dokonują członkowie - założyciele Związku wciąż w nim pozostający, uchwałami odnośnych rad miejskich, po jednym członku Komisji z każdego z tych miast.

VII. PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

§ 40.

1. Grupa organizacyjna Związku Miast Polskich zwołuje pierwsze posiedzenie Zgromadzenia Ogólnego w trybie przewidzianych w Statucie dla zwoływania nadzwyczajnego posiedzenia Zgromadzenia Ogólnego.
2. Zwołanie następuje po przystąpieniu do Związku, poprzez podjęcie odpowiednich uchwał przez rady miejskie, co najmniej 42 miast.
3. W czasie głosowania, dotyczącego projektu Statutu Związku, przedstawionego przez grupę organizacyjną Związku, każdemu delegatowi przysługuje jeden głos.
4. W czasie głosowania, dotyczącego zmian w statucie Związku, przedstawionych przez Komisję Statutową, powołaną przez Kongres Restytucyjny, każdemu delegatowi przysługuje jeden głos.